

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33
příspěvková organizace
Dvorského 115/33
779 00 Olomouc – Svatý Kopeček

Školní družina Kopeček

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině

1. OBSAH

1.	OBSAH	2
2.	Identifikační údaje	3
3.	Charakteristika školní družiny	4
4.	Charakteristika školního vzdělávacího programu ŠD	4
5.	podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání	5
6.	Popis materiálních podmínek	5
7.	Popis ekonomických podmínek	5
8.	Popis personálních podmínek	5
9.	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, vybavení a provoz ŠD	6
10.	Konkrétní cíle vzdělávání	6
11.	Délka a časový plán vzdělávání	10
12.	Obsah vzdělávání	10
13.	Formy vzdělávání	15
14.	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
15.	Metody vzdělávání	16
16.	Hodnocení práce školní družiny	16
17.	Evaluační program	16
18.	Závěrečná ustanovení	17

2. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině

Název programu:	Školní družina Kopeček
Číslo jednací:	ZŠDv/338/2021/Ko
Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Dvorského 33, příspěvková organizace
Adresa školy:	Dvorského 115/33, 779 00 Olomouc – Svatý Kopeček
Ředitel školy:	Mgr. Jan Kolisko
<u>Kontakty:</u>	
Telefon:	585 385 357
E-mail:	reditel@zskopeczek.cz
Web školy:	www.zskopeczek.cz
<u>Zařazení do sítě škol:</u>	
IZO:	102308730
REDIZO:	600141071
IČ:	70631042
Zřizovatel:	Statutární město Olomouc Horní náměstí
<u>Kontakty:</u>	
Telefon:	585513416
Fax:	585513240
E-mail vedoucí odboru školství:	hana.fantova@mmol.cz
Platnost dokumentu od:	26. 8. 2021
Účinnost dokumentu od:	1. 9. 2021

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je školské zařízení, které poskytuje zájmové vzdělávání žákům základní školy podle vlastního vzdělávacího programu, který jí umožňuje výrazně se profilovat podle zájmů a potřeb žáků. Školní družina slouží výchově, vzdělávání, rekreační, sportovní a zájmové činnosti žáků v době mimo vyučování, je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy, případně i dětem v přípravné třídě základní školy. K pravidelné denní docházce lze přijímat i žáky druhého stupně základní školy. Ve školní družině probíhá pestrá nabídka zájmových činností ve známém prostředí, které dává žákům pocit bezpečí, a je pro zákonné zástupce finančně dostupná.

Činnost školní družiny se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Zájmové vzdělávání lze podle této vyhlášky uskutečňovat zejména těmito formami:

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- b) příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- c) táborovou činností a další obdobnou činností,
- d) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby, a činností vedoucích k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví,
- e) individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů,
- f) využitím otevřené nabídky spontánních činností,
- g) vzdělávacími programy navazujícími na rámcové vzdělávací programy škol.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné denní docházky, pravidelné docházky nebo nepravidelné a příležitostné docházky.

Činnost družiny se uskutečňuje především formami uvedenými v písm. a), b) a f). Vyhláška o zájmovém vzdělávání předpokládá, že výčet výše uvedených forem zájmového vzdělání není uzavřený a zájmové vzdělávání lze realizovat i jinými formami. Činnosti vykonávaných školní družinou ve formách uvedených v písm. a), c) a f) se mohou účastnit se souhlasem ředitele školy i žáci nebo děti, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny, pokud je zajištěna BOZ žáků a dětí.

Školní družina umožňuje účastníkům odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Školní družina při ZŠ a MŠ Olomouc, Dvorského 33 (dále jen ŠD), se skládá ze tří oddělení s celkovou kapacitou 90 žáků. 1. a 2. oddělení ŠD mají své vlastní kmenové učebny, 3. oddělení se nachází v kmenové třídě, která je vybavena kobercem a sedačkou pro odpočinek dětí. Pro svou činnost využívají všechna tři oddělení i další prostory školy jako např. cvičnou školní kuchyni, počítačovou učebnu, tělocvičnu, školní sportoviště a školní hřiště. Vstupní prostory a sociální zařízení má ŠD společné se ZŠ. Provoz ŠD je rozdělen na ranní provoz od 6.30 do 7.30 hod. a odpolední provoz zejména od 11.35 do 17.00 hod. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Výše uvedenými formami žáci získávají, procvičují, rozvíjí a upevňují své znalosti, dovednosti a postoje.

4. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠD

Školní družina je školské zařízení zájmové vzdělávání, poskytující účastníkům naplnění volného času zájmovými činnostmi zaměřenými na zájmové oblasti navazující na školní výuku. Mezi nejčastější zájmové činnosti napomáhající osobnostnímu růstu žáka patří v našem zařízení

aktivitu sportovní, přírodovědné, technické, společenskovední a estetické. K odstranění únavy z vyučování a k odreagování slouží odpočinkové a rekreační činnosti. Ve ŠD bývá v závěru denního režimu zařazena i příprava na vyučování. Činnosti ŠD jsou vykonávány ve dnech školního vyučování, ale nejsou pokračováním školního vyučování.

5. PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Žáka přihlašuje do ŠD jeho zákonný zástupce formou závazné přihlášky – „Zápisního lístku do ŠD“, který řádně vyplněný odevzdá vychovateli ŠD, a to nejpozději do 5. kalendářního dne od zahájení školního roku.

Při počtu přihlášených žáků nad stanovenou kapacitu ŠD má přednost:

- a) dítě zaměstnance ZŠ a MŠ Olomouc, Dvorského 33
- b) žák 1. a 2. ročníku
- c) žák s nezbytnou potřebou umístění ve ŠD (po pohovoru se zákonným zástupcem žáka)

Odhlášení dítěte ze ŠD je možné pouze písemnou formou s uvedením dne, kdy žák ukončí docházku do ŠD.

Vyloučen ze ŠD může být žák při opakovaném hrubém porušení Vnitřního řádu ŠD a při častých neomluvených absencích.

6. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Vybavení ŠD je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit, zadní část učebny slouží k odpočinkové činnosti a k pracovní části má k dispozici stoly a židličky. Nábytek a zařízení učeben se průběžně inovuje. ŠD je materiálně velmi dobře vybavena jak spotřebním materiálem, tak i vybavením hracího koutku hračkami. ŠD využívá ke své činnosti technické a elektronické vybavení, např. klavíry, počítače, televizory, videa a klávesy. ŠD má k dispozici tělocvičnu, školní sportoviště a školní hřiště v době, kdy neprobíhá výuka žáků ZŠ.

7. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Zájemové vzdělávání ve ŠD je poskytováno za úplaty, jejíž výši stanovuje ředitel školy. Platba úplaty probíhá ve dvou termínech – do 15. září a do 15. února (na každé pololetí školního roku zvlášť), a to zejména bezhotovostním převodem na bankovní účet školy určený k výběru úplaty. O snížení, nebo prominutí úplaty rozhoduje ředitel školy podle vyhlášky č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Vybrané finanční prostředky jsou primárně určeny na provoz ŠD.

8. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Vzdělávání ve ŠD poskytují tři pedagogičtí pracovníci, kteří splňují kvalifikaci pro výkon činnosti vychovatele ve ŠD v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Vychovatelé ŠD se dle plánu DVPP a dle svého zájmu účastní akreditovaných kurzů a programů dalšího vzdělávání a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické

činnosti pro ŠD. Vychovatelé úzce spolupracují s pedagogickými pracovníky ZŠ, podílí se na přípravě školních akcí a vedou žáky k pozitivnímu vnímání svého okolí.

9. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ, VYBAVENÍ A PROVOZ ŠD

Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví během pobytu ve ŠD, při přechodu do ŠJ, při společných vycházkách a akcích, dále o společenských normách ve ŠD a ŠJ, vnitřních řádech jednotlivých učeben, školního sportoviště a hřiště. Žáci jsou seznámeni s postupem v případě úrazu. O poučení je veden záznam v přehledu VVP. Lékárnička pro 1. pomoc je umístěna ve sborovně a je přístupná k ošetření v dopoledních i odpoledních hodinách, telefonní čísla zákonných zástupců žáků v případě úrazu jsou uvedena v zápisních listcích a přehledu VVP. Vychovatelé jsou proškoleni v základech 1. pomoci a jsou seznámeni se zdravotním stavem žáků.

Oddělení ŠD jsou naplněna do počtu 90 žáků. Oddělení ŠD je vybaveno umyvadlem, odpovídajícím osvětlením, podlahy jsou pokryty PVC a koberci, místnost je pravidelně větrána. Oddělení využívají k herním aktivitám celou učebnu. K pracovní činnosti a stolním hrám jsou využívány stoly.

Žáky do ŠD předává vyučující poslední vyučovací hodiny. Po ukončení 4. vyučovací hodiny probíhá ve ŠD spontánní činnost. Role vychovatele při těchto činnostech spočívá nejen v zajištění bezpečnosti, ale také v navození, podněcování, popř. motivování některých vlastních aktivit žáků.

V průběhu 5. a 6. vyučovací hodiny odvádí vychovatelé žáky do školní jídelny. V jídelně vychovatelé dohlíží na žáky, dbají na jejich stravovací návyky a pravidla slušného chování při stolování. Nápoje na odpolední ŠD zajišťují žákům jejich zákonní zástupci.

Hlavní část provozu ŠD (13.00 - 15.00 hod.) tvoří pravidelná činnost. Závěrečná část provozu ŠD (15.30 - 17.00 hod.) je věnována přípravě na vyučování.

Vychovatelé spolupracují se zákonnými zástupci žáků a třídními učiteli a bezprostředně reagují na výchovné a jiné problémy žáků. Vychovatelé jsou nápomocní při řešení problémů žáků a jsou seznámeni s preventivním programem ZŠ. Provoz ŠD se řídí vnitřním řádem ŠD a týdenními plány. Skladba zaměstnání je tvořena každoročně a je přizpůsobena ostatním zájmovým kroužkům a dojíždějícím žákům. Vychovatelé spolupracují na plánu školy a přizpůsobují se školním akcím. ŠD využívá vedle učebny také školní dvůr a školní hřiště a pořádá vycházky do okolí.

10. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Při stanovování cílů vycházíme z obecných cílů vzdělávací soustavy:

- rozvíjet osobnost žáka, který bude vybaven poznávacími a sociálními kompetencemi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti,
- získávat a zpracovávat informace a mít zájem o celoživotní učení
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu
- rozvíjet komunikační dovedností
- rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáka jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, která uplatňuje svá práva a plní své povinnosti

- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, vychovávat k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování (výchova proti šikaně, kouření, násilí), rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Strategie

- vedeme žáky k uvědomění si svého místa mezi lidmi, plnění role školáka a povinností s tím spojených
- vytváříme u žáků korektní mezilidské vztahy
- vedeme žáky ke slušnému chování a vystupování ve škole i na veřejnosti
- učíme žáky všimát si okolí, orientovat se v něm, pěstovat k němu vztah a nést za něj odpovědnost
- pěstujeme u žáků základní hygienické návyky a vedeme je ke správné životosprávě
- učíme žáky orientovat se v čase, osvojit si časový řád
- vedeme žáky k opatrnosti před nebezpečím, učíme je poradit si v případě nehody, pomoci druhým
- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k práci a dobré pracovní návyky
- posilujeme schopnost žáků nepodléhat cizím negativním vlivům
- rozvíjíme u žáků řečové a komunikativní schopnosti
- utváříme u žáků kladný vztah k přírodě a vedeme je k ochraně světa kolem nás

Klíčové kompetence

1.	Kompetence k učení	<u>žák</u> ▪ se aktivně účastní didaktických her a výukových programů ▪ chápe nutnost přípravy na vyučování ▪ v rámci sebevzdělávání samostatně čte a třídí informace ▪ používá encyklopedie, internet a zdokonaluje se v problémových předmětech ▪ kriticky zhodnotí výsledky svého učení a má prostor pro vlastní sebehodnocení ▪ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti ▪ určí smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení
2.	Kompetence k řešení problémů	<u>žák</u> ▪ si všímá dění okolo sebe ▪ řeší problémové situace, při jejich řešení používá logické a matematické postupy ▪ chápe, že neřešení problému nevede k cíli ▪ dokončuje započaté činnosti
3.	Kompetence komunikativní	<u>žák</u> ▪ rozumí různým typům textů a záznamů (informační a komunikační prostředky) ▪ využívá informační a komunikační prostředky a technologie

		pro komunikaci se světem ▪ formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu ▪ se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
4.	Kompetence sociální a interpersonální	<u>žák</u> ▪ se aktivně podílí na společné týmové práci ▪ vnímá citlivé vztahy k lidem, k prostředí, které ho obklopuje ▪ přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá ▪ si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj ▪ ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
5.	Kompetence občanské	<u>žák</u> ▪ se chová zodpovědně na všech akcích školy ▪ přistupuje aktivně k odstraňování záporných jevů ve ŠD ▪ respektuje přesvědčení a názory druhých ▪ chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy ▪ se rozhoduje zodpovědně podle dané situace
6.	Kompetence k trávení volného času	<u>žák</u> ▪ se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času ▪ si umí vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic ▪ rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i při individuálních činnostech ▪ dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času

Průřezová témata

Reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou významnou součástí základního vzdělávání. Ve ŠD jsme se zaměřili na průřezová témata vztahující se k zájmovému vzdělávání.

Osobnostní a sociální výchova

- **Rozvoj schopností poznávání** – didaktickými hrami rozvíjíme pozornost a soustředění, zapamatování a řešení problémů
- **Sebepoznání a sebepojetí** – poznáváme své kamarády, kamarádi poznávají mě, rozvíjíme vztahy k druhým lidem a k okolí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – učíme se sebeovládat, regulovat vlastní jednání a organizovat si svůj volný čas
- **Psychohygiena** – vytváříme vhodné podmínky pro zvládání stresových situací, formou her a relaxací vytváříme naladění dobré nálady a vztah k sobě samému
- **Kreativita** – rozvíjíme nápaditost, citlivost, schopnost reagovat na změnu situace
- **Poznávání lidí** – vzájemně se poznáváme se ve skupině, rozvíjíme pozornost vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – podporujeme dobré vztahy v odděleních i mimo ně
- **Komunikace** – cvičíme pozorování, empatické a aktivní naslouchání, cvičíme techniky řeči, neverbální komunikace a komunikace v různých situacích

- **Kooperace a kompetence** – rozvíjíme individuální dovednosti pro kooperaci v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, rozvíjíme dovednost řešit konflikty, podřídit se, jasně a s respektem komunikovat, rozvíjíme dovednost zvládat soutěživost a konkurenci
- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – rozvíjíme schopnost řešit problémy v mezilidských vztazích, problémy se seberegulací
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – rozebíráme vlastní i cizí postoje, vytváříme povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektu atd.

Výchova demokratického občana

- **Občanská společnost a škola** – vedeme k uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě a ve škole
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, přijímat odpovědnost za své postoje)
- **Formy participace občanů v politickém životě**
- **Princip demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – základní kategorie fungování demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- **Evropa a svět nás zajímají** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa, cestujeme „prstem po mapě“, navštěvujeme „známá místa ze světa“, způsoby života různých národů, rozdílnost kultur
- **Jsme Evropané**

Multikulturní výchova

- **Kulturní difference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování různých etnik ve škole i v okolí
- **Lidské vztahy** – tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich původ; uplatňování principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů
- **Etnický původ** – odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, různé způsoby života,
- **Multikulturnost** – naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociálních skupin; vstřícný postoj k odlišnostem a význam užívání cizího jazyka
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – nekonfliktní život v multikulturní společnosti

Environmentální výchova

- **Ekosystémy** – životní prostředí kolem nás- les, vodní zdroje, pole, lidské sídlo – město – vesnice
- **Základní podmínky života** – voda, ovzduší, půda, energie
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí; odpady a hospodaření s odpady
- **Vztah člověka k prostředí** – příroda a přírodní zdroje, odpadové hospodářství, ochrana životního prostředí

Mediální výchova

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – utváření kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, chápání postaty mediálního sdělení
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce
- **Stavba mediálních sdělení**
- **Vnímání autora mediálních sdělení**
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – vliv médií na každodenní život; vliv médií na uspořádání dne, na postoje a chování, vliv médií na kulturu
- **Tvorba mediálního sdělení** – tvorba mediálního sdělení pro rozhlas, televizi či internetové médium
- **Práce v realizačním týmu**

11. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

ŠD vykonává činnost ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může ředitel školy přerušit činnost družiny v době školních prázdnin. Zájmové vzdělávání v naší ŠD je poskytováno od zahájení školního roku do jeho ukončení.

Délka a časový plán Vzdělávací program ŠD je programem rámcovým, je stanoven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu.

Podmínky pro příchod a odchod žáků ze ŠD jsou uvedeny ve Vnitřním řádu školní družiny.

12. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Při členění ŠVP ŠD vycházíme především z tematického celku pro první stupeň základní školy.

Oblasti výchovně – vzdělávací činnosti

1. Člověk a jeho svět
2. Člověk a příroda
3. Člověk a společnost
4. Člověk a zdraví
5. Umění a kultura

1. Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

Tematický okruh	Obsah tématu
Můj dům	Popisujeme domy, v nichž bydlíme, jejich zařízení. Zařizujeme se náš pokoj – nábytek a další vybavení vystřihujeme, sestavujeme různé varianty a celek dokreslujeme.
Naše škola není bludiště	Víme, koho můžeme ve škole potkat, kdo zde pracuje. Umíme zdravit dospělé. Známe všechny místnosti, zdobíme jídelnu, uchováváme pořádek, vyrábíme dekorativní předměty, procházíme se v okolí školy.

Chodec a cyklista	Víme, jak se chovat, abychom neohrozili bezpečnost svoji nebo někoho jiného. Poznáváme dopravní značky. Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole. Prohlížíme si mapy cyklostezek města Olomouce. Povídáme si o cestě do školy a domů.
Obec, v níž žijeme	Navštívíme knihovnu, poštu. Na vycházkách vyhledáváme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky). Kreslíme místa, kde je nám dobře, kam rádi chodíme (přírodní zákoutí, hřiště, kino). Hrajeme si na průvodce naším městem, popisujeme a ukazujeme, kudy se dostaneme k úřadu, poště, do knihovny.
Turistika a cestování	Orientujeme se v mapě, malujeme plánek cesty ze školy a domů. Hledáme místa na mapě podle seznamu v ní. Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem. Jsme v roli cestujícího dítěte, dospělého, revizora.
Jak to bylo dříve (historie)	Čteme si, posloucháme pověsti našeho regionu, besedujeme o historii města. Hledáme místa, kde k událostem podle pověstí došlo. Jednoduché pověsti dramatizujeme. Kreslíme znak města, městské části. Vyprávíme si o místních zvycích.
Ochránci pořádku	Besedujeme o práci příslušníků policie a o porušování zákona. Ptáme se, jak takovému trestnému jednání předcházet. Besedujeme s příslušníkem policie o jeho práci.
Cestovní abeceda	Zajímáme se o vlajky států. Soutěžíme, kdo zná více slov od určitého písmene (hrady, zámky, jména měst, rostlin a zvířat).
Tradice našeho města	Masopust – vyprávíme si, co jsou masopustní zvyky. Vyrábíme si masopustní masky. Vyzdobíme si družinu nejlepšími maskami. Vítáme jaro – učíme se písničky k vynášení zimy, besedujeme o lidových tradicích a zvycích týkajících se jara, čteme úryvky z knížek.

2. Člověk a příroda

Rozmanitost přírody

Tematický okruh	Obsah tématu
Zvířata a rostliny kolem nás	1. Ptáci hudebníci – pracujeme s atlasem ptáků, vysvětlujeme si základní charakteristiky ptáků, malujeme je. Sledujeme, kdy k nám přilétají různé druhy ptáků. Poznáváme ptáky po hlase a učíme se je napodobovat 2. Naše květiny – povídáme si o různých odrůdách květin a jejich podmínkách k životu, pečujeme o květiny ve školní družině, jdeme na exkurzi do zahradnictví, zajímáme se o práci zahradnic. 3. Můj mazlíček – vyprávíme si o našich domácích zvířatech a péči, jakou vyžadují. Do herny můžeme přinést naše domácí zvíře, seznámit se s ním a vyprávět o něm. Návštěva ze Zoo. Kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme. Navštívujeme Zoo a poznáváme exotická zvířata.
Roční období	1. Podzim – soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti, vůně. Pozorujeme rozpůlené plody a malujeme je, modelujeme ovoce a zeleninu a práce vystavíme. Vyrábíme draky a pouštíme je na hřišti.

	2. Zima – vyrábíme krmítka pro ptáky, z přinesených surovin uděláme směs na krmení ptáků, sledujeme je. Ozdobíme jehličnaté stromy řetězem s plody pro zvířátka. Při procházkách sledujeme stopy zvířat ve sněhu. Stavíme ze sněhu skluzavky. 3. Jaro – kreslíme a malujeme první jarní květiny a zdobíme jimi školu, vyprávíme si o změnách po zimě a pozorujeme je při procházkách. Kreslíme mláďata zvířat. Voda – besedujeme o vodě, jejích skupenstvích, vyprávíme si o vodních tocích.
Chráníme své životní prostředí	U příležitosti Dne Země mluvíme o rozmanitých způsobech ochrany životního prostředí, děti navrhuji nová opatření, ujasňujeme si, jak správně třídit odpad a uplatňovat šetrnost v užívání vody a energie.
Na návštěvě v lese	Připomínáme si, jak se chovat, abychom nerušili zvířata a neohrožovali je, povídáme si o práci myslivce a hajného.
Malý pěstitel	Na školním pozemku si vypěstujeme zeleninu, chodíme ji pravidelně zalévat a okopávat. Zasadíme si semínka jarních květin – příprava půdy, správný výsev, péče o semínko. Podle potřeby odplevelujeme okolí školního hřiště a školy. V podzimních měsících pravidelně shrabujeme popadané listí. Pečujeme o bylinky, které jsme vysadili. Navštívíme botanickou zahradu, prohlédneme si rostliny a povídáme si o nich.

3. Člověk a společnost

Lidé a čas

Tematický okruh	Obsah tématu
Přesnost je zdvořilostí králů	Téma „Co znamená přijít včas/pozdě.“ Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění. Uvědomujeme si význam dochvilnosti.
Co vše stihneme během dne	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu. Besedujeme o čase, který lid promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně.
Měření času	Určujeme čas na papírových hodinách, soutěžíme, kdo je rychlejší, kreslíme a malujeme různá měřidla času. Připomínáme si dělení roku na roční období a besedujeme nad názvy měsíců. Vyprávíme si, co jsme zažili o víkendu nebo o prázdninách.
Jak se mění lidé	Prohlédneme si fotografie z dětství našich rodičů a naše, besedujeme o tom, co člověk může v jednotlivých věkových obdobích zažít a naučit se. Navštěvujeme penzion pro seniory. Připravíme pro ně vystoupení a předvedeme je. Vyrábíme dárky, které jim dáme. Pozveme někoho dědečka nebo babičku, aby nám vyprávěli o svém dětství, s čím si hráli, s čím pomáhali rodičům, jak trávili prázdniny.
Kronika školy	Prohlédneme si kroniku školy, zjišťujeme, kdo ji v minulosti vedl. Hledáme

	staré zprávy o naší škole.
Jak se bydlelo	Pátráme po standardech bydlení v průběhu dějin, jak se žilo na hradech a zámcích, vystřihujeme a stavíme modely hradů a zámků.

Lidé kolem nás

Tematický okruh	Obsah tématu
Rodina	Orientace v příbuzenských vztazích. Zaměstnání a profese rodičů, představujeme povolání našich rodičů. Hrajeme si na prodavače, knihkupce, lékaře. Návštěva pracoviště některého rodiče. Den rodin.
Maminka a tatínek	Kreslíme je, vyprávíme si o jejich vlastnostech, co se nám na nich líbí, co pro nás znamenají, jak je nezlobit. Čím se rodiče doma zabývají, co pro nás dělají. Vyrábíme jim dárky pro radost (Den matek, den otců)
Do naší rodiny patří také dědeček a babička	Povídáme si o našich prarodičích. Ptáme se, kde a jak žijí naši prarodiče.
Člověk mezi lidmi	Známe „kouzelná slovíčka“, umíme pozdravit, o něco požádat, omluvit se. Zdvořilé chování a ukázněnost v dopravních prostředcích. Přemýšlíme, jaké dárky je vhodné darovat při různých příležitostech kamarádům či dospělým. Uvažujeme, čím můžeme lidi kolem nás potěšit, pochvalou, zájmem, praktickou pomocí.
Nejsme všichni stejní, cvičíme naše smysly	Uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodněni někteří lidé (psychicky i tělesně). Zkoušíme se dorozumět jen odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí. Zkoušíme malovat ústy, jak to musí dělat někteří tělesně postižení lidé. Cvičíme si hmat (poslepu určujeme předměty, které jsme předtím vložili do krabice)
Každý den má někdo svátek	Seznamujeme se se jmény v kalendáři, hledáme původ našich křestních jmen, vyrábíme přání pro oslavence, učíme se vhodně poblahopřát při různých příležitostech, vyzdobíme hernu, v níž se bude konat setkání s oslavencem.
Adventní čas	Vnímáme náladu přicházejících svátků, zimní počasí, zdobíme hernu vločkami z papíru, vyrábíme postavy Mikuláše, čerta a anděla.
Kouzelný čas Vánoce	Vyprávíme si příběh z Betléma, malujeme Betlém, vyrábíme vánoční ozdoby na stromek z papíru, modelovací hmoty, z keramické hlíny. Tvoříme vánoční přání spojené s novoročním. Posloucháme a zpíváme vánoční písně a koledy. Učíme se, jak ozdobně zabalit dárek. Pro rodiče připravujeme vystoupení a rozdáme si při něm dárečky. Návštěva baziliky na Sv. Kopečku.
Velikonoce	Čteme si o národních a místních zvycích, spojených s jarem. Malujeme

	a zdobíme kraslice (batikou, nalepováním, vyškrabáváním). Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc. Učíme se koledy.
Den dětí	Povídáme si o významu Dne dětí, plánujeme, jak ho oslavíme (výlet, návštěva Zoo, soutěžní odpoledne. Soutěžíme a závodíme, tančíme a zpíváme.

4. Člověk a jeho zdraví

Tematický okruh	Obsah tématu
Lidské tělo	Vyprávíme si, z jakých částí se naše tělo skládá, vědomosti fixujeme pomocí soutěže, hrajeme si na lékaře. Zjišťujeme, kolik měříme, vážíme. Pečujeme o své zdraví, co nám prospívá – co nám škodí. Cvičíme a relaxujeme s hudbou. Hrajeme hru Hlava, ramena, kolena, palce.
Čistota půl zdraví	Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky). Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC a upozorňujeme se navzájem na prohřešky proti těmto zásadám.
Náš zdravý jídelníček, příprava zdravých pokrmů	Sestavujeme desatero zásad zdravé výživy a stravování. Příprava tabule pro jednoduché stolování. Dodržujeme pravidla správného stolování a společenského chování. Sestavujeme zdravý týdenní jídelníček – beseda Zdravá 5. Připravíme samostatně jednoduchý pokrm. Orientujeme se v základním vybavení kuchyně. Besedujeme na téma vliv způsobu stravování na naše zdraví. Soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, chuť, hmat) zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin. Kreslíme ovoce a zeleninu.
Úsměv nám sluší	Povídáme si o péči o chrup, procvičujeme si techniku správného čištění zubů.
U lékaře	Povídáme si o práci lékaře, zdravotní sestry a lékárníka. Připomínáme si, jak chránit své zdraví, abychom lékaře nepotřebovali, dostatečné oblékání, otužování, zdravý pohyb. Pozveme si zdravotní sestru, aby nám vyprávěla o své práci.
Máme rádi pohyb	V zimních měsících navštěvujeme pravidelně tělocvičnu, hrajeme míčové hry, soutěže, opičí dráhu. Každý den chodíme na hřiště, hrajeme fotbal, vybíjenou a další hry s míčem.
Au! To bolí! Zachránci	Kontrola podle seznamu, co vše má obsahovat příruční lékárnička. Vytvoříme si lékárničku. Učíme se zásadám první pomoci. Přenášíme zraněného, poskytujeme první pomoc při zlomenině. Besedujeme se záchranáři.

5. Umění a kultura

Tematický okruh	Obsah tématu
Dramatická výchova	Rozšiřování znalostí v oblasti umění a kultury v různých oborech např. výtvarný, hudební, taneční, dramatický (zpíváme, tancujeme, malujeme). Připravujeme divadelní vystoupení pro rodiče a ostatní žáky školní družiny. Hrajeme loutkové divadlo. Nácvik dramatického vystoupení v rámci literární výchovy, rozšiřujeme slovní zásobu a rozvíjíme vyjadřovací schopnosti formou krátkých divadelních pásem. Klademe důraz na výrazové prostředky, reprodukci textu a improvizaci schopnosti. Vytváříme výtvarné rekvizity k daným vystoupením. Do dramatických vystoupení vkládáme hudební okénka, doprovázená zpěvem a tancem. Zapojujeme všechny děti, dle jejich zájmu a schopností.

13. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

- **Pravidelná činnost** je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje organizované aktivity. Zahrnujeme do nich také práci vlastních zájmových útvarů, kterou naše škola svým žákům nabízí.
- **Příležitostné akce** nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností. Tyto akce připravuje zpravidla škola a příležitostně jsou určeny i zákonným zástupcům žáků a širší veřejnosti.
- **Spontánní aktivity** zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po organizované části pobytu ve škole (vyučování).
- **Odpočinkové činnosti** spočívají v aktivním odpočinku. Kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování.
- **Příprava na vyučování** spočívá nejen ve vypracování domácích úkolů, ale zahrnuje i didaktické hry a činnosti, jimiž upevňuje a rozšiřuje dílčí a klíčové kompetence, které žáci získali ve školním vyučování.

Podrobné rozdělení forem vzdělání je zakomponováno do Časově tematického plánu, který se každoročně aktualizuje.

14. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami věnujeme při začleňování do volnočasových aktivit podle stupně a charakteru jejich potřeb zvláštní pozornost. Respektujeme speciální potřeby žáka, vytváříme příznivé klima, snažíme se navodit příjemnou, soustředěnou atmosféru při práci. Spolupracujeme se zákonnými zástupci žáků a využíváme poradenské činnosti školy nebo školského poradenského zařízení.

Žákům mimořádně nadaným zajišťuje ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů, činnosti zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emoční inteligence.

15. METODY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve výuce uplatňuje tyto metody vzdělávání: frontální výuka, výklad, skupinová práce, komunitní kruh, dramatizace, doplňování textů zápisů, individualizované vyučování, vyprávění, průzkum ve třídě, samostatná práce, exkurze, výlet, beseda, experiment, práce s mapou, tabulkami, atlasem, učebnicemi, rozhovor, diskuse, projektové vyučování, kvíz, rébus, výukové programy na PC, besídka, práce s chybou, pozorování, brainstorming, mapování, videoprojekce, výchovně vzdělávací akce, kulturní a sportovní soutěže, dotazník, anketa, terénní práce, práce s učebnicí a textem.

16. HODNOCENÍ PRÁCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Činnost ve ŠD směřuje k naplnění osobních zájmů žáků, ať už v organizované činnosti, tak i ve spontánní činnosti. Snahou je dávat žákům kvalitní a zájmovou činností co nejvíce znalostí, dovedností a postojů, ale též vytvořit příjemné prostředí a kvalitní zázemí. Žáci mají možnost se podílet na plánování, přípravě a hodnocení aktivit v jednotlivých zájmových činnostech. Hodnocení činnosti provádíme po skončení, nebo i v průběhu činnosti dle potřeby, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčen a naplněn specifický cíl a jaké další cíle byly naplněny. Podle získaných výsledků můžeme dále plánovat tématické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.

Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.

17. EVALUAČNÍ PROGRAM

Vnitřní evaluace

- hodnocení výchovně vzdělávací práce ŠD na pedagogických radách
- hospitační činnost
- dotazníky žákům
- každodenní pozorování
- vyhodnocení cílů ŠVP ŠD
- vyhodnocení jednotlivých akcí
- zhodnocení práce pedagogy

Vnější evaluace

- pohovory se zákonnými zástupci žáků
- dotazníky pro zákonné zástupce žáků
- Česká školní inspekce
- rodičovské schůzky

18. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Tento školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání

- byl zpracován v souladu s RVP ZV
- je aplikován na konkrétní podmínky naší školní družiny
- vydává ředitel školy s účinností od 1. 9. 2021
- byl projednán na pedagogické poradě dne 27. 8. 2021 a zaměstnanci převzali zodpovědnost za jeho plnění.

V Olomouci dne: 26. 8. 2021

.....
Mgr. Jan Kolisko, ředitel školy